

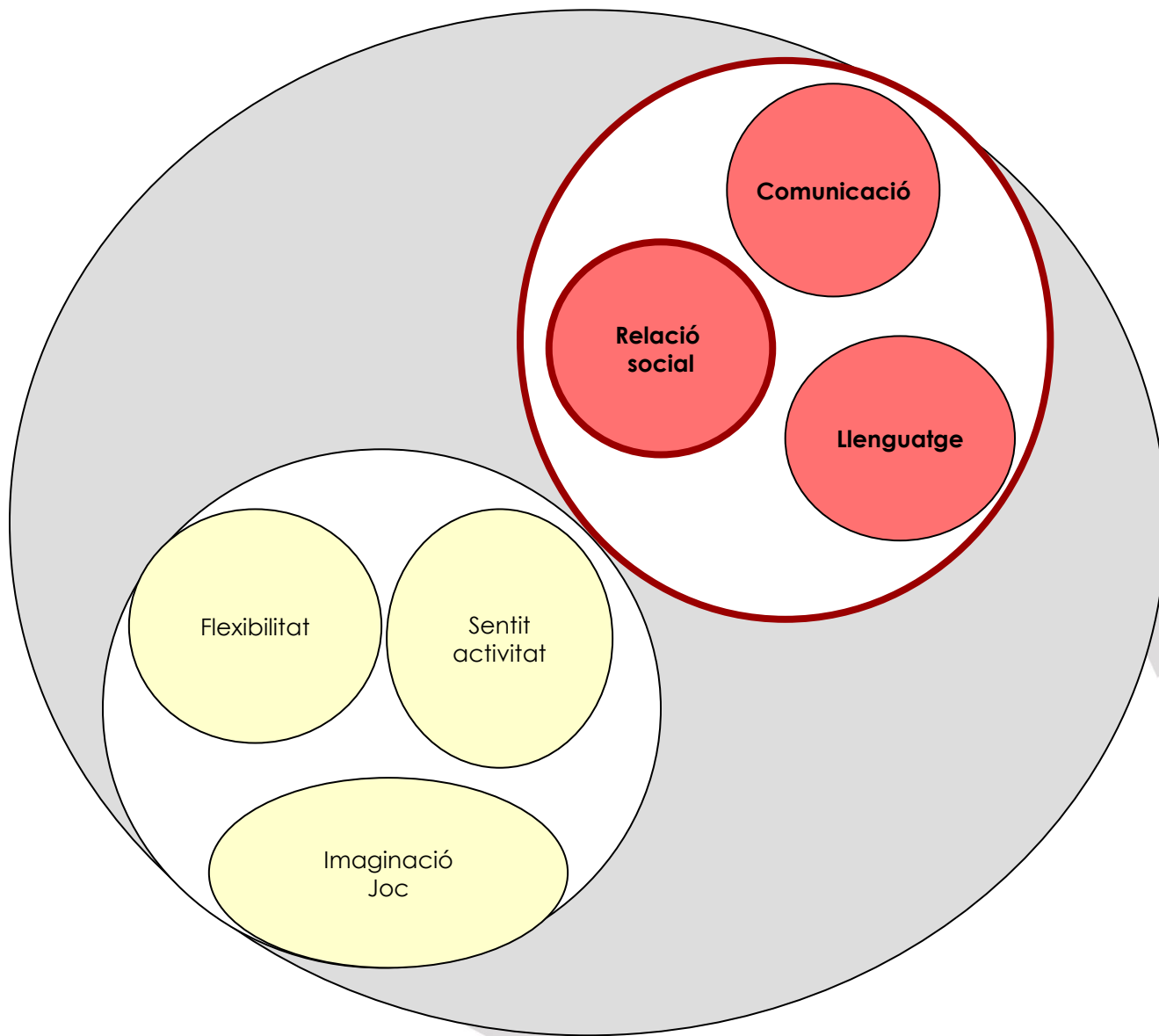
LA RELACIÓ, LA COMUNICACIÓ I EL LLENGUATGE EN INFANTS AMB TEA

- Alteracions en la interacció, la comunicació i el llenguatge
- Intervenció: Principis i Aspectes concrets

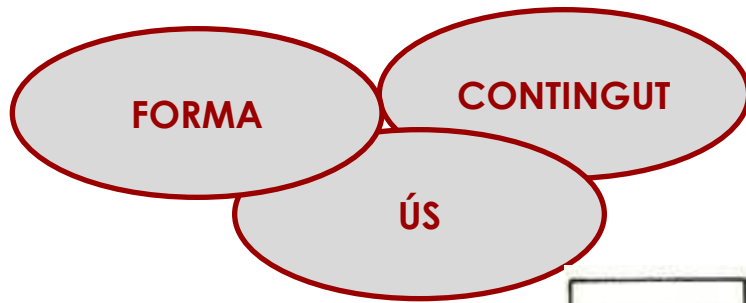
16 de novembre de 2019
Sònia González
Mestra, Logopeda i directora de CARRILET

CARRILET

relacional estimulació personalitat aliança terapèutica mirada compartida relació comunicació espai terapèutic atenció integral vincle maduració afectiva desenvolupament relacional estimulació personalitat aliança terapèutica mirada

- **La comunicació verbal:** final d'un llarg procés de comunicació iniciat en el neo nat.
- **El llenguatge verbal:** un sistema de comunicació que s'adquireix en contextos d'interacció i en una realitat concreta.
- **Components del llenguatge:**

INTERVENCIÓ

1. Principis bàsics
2. Estratègies educatives i terapèutiques

1. PRINCIPIS BÀSICS

- Intervenció sobre **el vincle, la relació i la comunicació.**
- Ambient **naturalitzat i estructurat**
- **Integral i multidisciplinari**
- **Respecte** a l'infant i la seva singularitat (observar, escoltar, mostrar, "convidar", acompanyar...)
- Centrat en l'infant i el seu entorn.
- Treball amb la **família**: comprensió, acompanyament, orientació i col·laboració.
- **Coordinació** amb altres professionals que treballen amb l'infant (metges, psicòlegs, mestres, educació no formal,...)
- GAUDIR

2. ESTRATÈGIES EDUCATIVES I TERAPÈUTIQUES

➤ **ES PODEN MOSTRAR INACCESSIBLES**

(PODEN MOSTRAR-SE SENSIBLES A SOROLLS O MOVIMENTS DE LES COSES)

■ **OBSERVAR:** Saber quin infant tenim davant → **VINCLE**

■ Saber quan s'acosten, quan s'allunyen, què busquen (motivació),...

■ Donar estímuls pels diferents sentits (tacte, gust, olfacte, oïda i vista)

■ Aprofitar els objectes que fan servir per fer jocs conjunts.

➤ **DIFICULTATS DE RELACIÓ, PERÒ S'HA ESTABLERT UN VINCLE.**

■ Partir de les seves propostes o interessos.

■ Ampliar les estones d'interacció amb propostes: construcció de coses conjuntament (fer torres, cadenes, etc.)

Fer torns en situacions naturals

BÚSQUEDA DE LA SOLITUD.

➤ PODEN IGNORAR LA PRESENCIA DELS ALTRES, DE TOT ALLÒ QUE ARRIBA DES DE FORA.

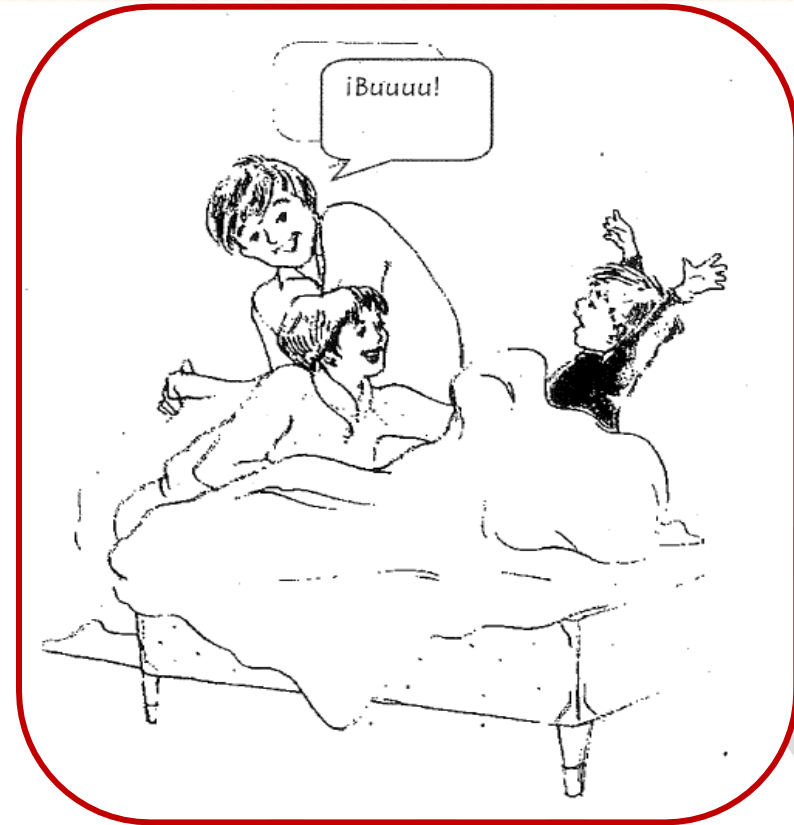
➤ PODEN FIXAR LA SEVA ATENCIÓ EN DETERMINADES PARTS DEL COS O DEL VESTIT

- Aprofitar els acostaments que fan, aportant aspectes de relació

Per ex.: Jocs de mans
Pessigolles
etc.

- Acceptar que necessitarà moments de desconexió

On és?

- Joc relacional
- Ajuda a treballar la permanència de l'objecte (en aquest cas de l'altre)
- **La cançó:** delimita el temps d'espera (permet marcar el temps d'espera)= que en altres jocs de falda
- Permet fer reversibles els papers

El joc del cu-cut és una conversa sense massa paraules

➤ **COMPORTAMENTS
DE DOMINACIÓ:**

“UTILITZEN” L'ADULT PER
ACONSEGUIR COSES
QUE VOLEN (AGAFEN
LA MÀ DE L'ADULT I LA
FAN SERVIR)

- **Donar resposta.**
- Verbalitzar l'acció que volen que es faci: donar model comunicatiu (assenyalar, modelar, verbalitzar,...)

➤ CONDUCTES AGRESSIVES

(DAVANT CANVIS O UN DESIG NO SATISFET IMMEDIATAMENT)

- (Contenció física)
- Descobrir què els molesta, el desencadenament d'aquestes reaccions.

No per evitar-ho.
Per anticipar-ho i poder-ho relacionar amb altres experiències similars que ja ha pogut acceptat.

MUTISME I MANCA DE COMUNICACIÓ.

- PROTOIMPERATIUS
- PROTODECLATIUS

- L'OBSERVACIÓ i LA COMUNICACIÓ AMB LA FAMÍLIA I PROFESSIONALS QUE EL CONÈIXEN ens ajudarà a conèixer/entendre les seves formes de comunicar (demanar, negar, manifestar desig,...)
- "Respectar les seves formes" I DONAR RESPOSTA
- Verbalitzar-li l'acció que interpretem que volen: donar un model compartit per tothom.

Aspectes a treballar amb infants amb TEA:

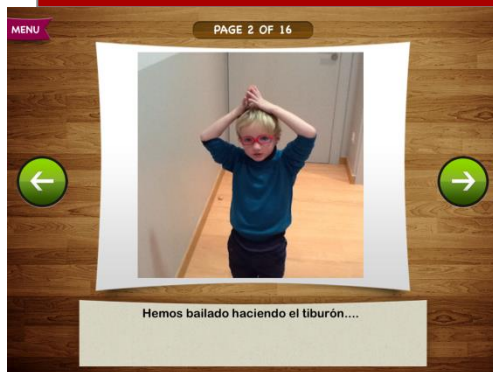
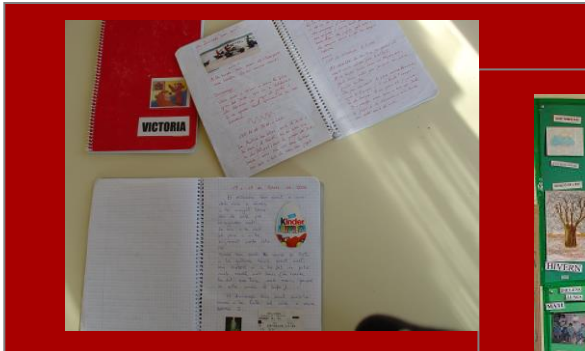
- A. Atenció [Interacció Diàdica]
- B. Atenció conjunta- Acció conjunta- Referència social [Interacció Triàdica]
- C. Torns d'intervenció
- D. Balboteig (emissions vocàliques)
- E. Gest indicatiu: [Protoimperatius]
- F. Designació [Protodeclaratius]

DIFICULTATS PER PARLAR DE COSES NO PRESENTS EN L'ESPAI O EL TEMPS

- Donar suports gràfics per **recordar** o **anticipar** coses

Exemples d'activitats:

- ➔ Llibreta
- ➔ Fotos d'activitats
- ➔ Calendaris

PROBLEMES AMB **ASPECTES PRAGMÀTICS** (D'ÚS):

- FER DEMANDES
- ANTICIPAR
- RECORDAR
- MOSTRAR O INFORMAR

- Organitzar l'espai i les activitats perquè puguin demanar:
  - Assenyalar directament.
  - Assenyalar fotos o imatges.
- REPETICIÓ → RUTINES: els ajuda a anticipar (més tranquils), disminueix l'angoixa davant les coses desconegudes.
- Prendre part activa per decidir jocs o activitats.

COMPRESIÓ LIMITADA

■ Facilitar el context perquè pugui comprendre:

- ➔ Fer ús de frases simples
- ➔ Donar consignes clares
- ➔ Fer ús de fotografies o suports que l'ajudin a entendre (sobretot coses no presents).

ECOLÀLIES

(IMMEDIATES O
DEMORADES)

■ Algunes **diferides** es poden interpretar

- > Demandes d'atenció
- > Metàfores

■ **Immediates** = problemes de comprensió.

LES PREGUNTES

Ajuden a mantenir involucrat a l'infant en **la interacció**.

REFLEXIONS:

1. Si no la comprèn → no podrà contestar (de forma funcional)

☞ Adult respon (= baby-talk) → Donem model verbal.

☞ No convertir les preguntes en la forma d'interacció → ECOLÀLIES

☞ Canviar la pregunta per frase afirmativa

“Què has vist avui al CosmoCaixa?” PER “Avui al CosmoCaixa he vist...”

2. Sobre la **dificultat** de les preguntes

DIFICULTAT
(ECOLÀLIA)

1. Convertir la frase en afirmativa inacabada
2. Pregunta tancada (amb suport visual)
3. Pregunta oberta (amb suport visual)
4. Pregunta tancada (sí/no)
5. QUÈ?
6. QUI? ON?
7. QUAN? COM?
8. PERQUÈ?

• COSES NO PRESENTS
• + INDEFINIDES

SUPORT VISUAL

L'OÏDA: UN SENTIT SELECTIU.

➤ MOTIVATS PER LA MÚSICA.

- Aprofitar la motivació que manifesten per la música per treballar altres coses:
  - Demandes
  - Mostres
  - Verbalitzacions
  - Dramatitzacions
  - Ajudar a la anticipació i al record

Alteracions en la comunicació i llenguatge en TEA

Comprensió	Dificultat per interpretar aspectes no verbals
	Limitacions en els aspectes no presents (dificultats per simbolitzar)
	Dificultats per seguir/entendre un discurs
	Incapacitats per entendre segones intencions, ironies i metàfores: literalitat en la comprensió
	Dificultat per relacionar i generalitzar conceptes

Expressió	Possible mutisme	Total
		Funcional
Ecològies		<u>Immediata</u> : repetició del que acaben de sentir
		<u>Diferida</u> : repetició literal d'altre moment
Inversió pronominal		Parlen d'ells mateixos en 2 ^a o 3 ^a persona
Manca d'elements suprasegmentals i gestos		Percebem el seu llenguatge com una parla robòtica i amb manca d'emoció
Possibles dificultats en l'articulació		
Dificultats per conversar		<u>No contextualitzen el discurs</u> : No poden partir del que l'altre sap o no sap
		Dificultats per establir torns i adaptar el discurs a l'interlocutor
		Només responen, fan demandes o comuniquen interessos propis.
Ús de paraules o frases molt formals		Incorporen paraules complexes (dificultat per relacionar-se amb iguals)